

Beleidsregels bomen

1 Inleiding

1.1 Waarom een beleidskader?

Bomen zijn duurzame en daardoor waardevolle groene elementen in de stad. De 40.000 bomen in de openbare ruimte dragen, samen met de bomen op particulier terrein, in hoge mate bij aan de leefbaarheid, de sfeer en het groene imago van onze stad. De functie van de bomen is veelzijdig, bomen zijn mooi en verfraaien stad en landschap. Ze zijn ruimtelijk van groot belang en hebben veelal een ecologische, cultuurhistorische, educatieve en zelfs economische betekenis. Bomen dragen in hoge mate bij aan een gezond leefmilieu dus direct ook aan de gezondheid van de mens.

De druk op de openbare ruimte en hiermee ook op bomen neemt toe ten gevolge van een intensiever gebruik van het openbaar gebied. Een verdergaande verdichting van het stedelijk gebied, boven en ondergronds, vormt een reële bedreiging voor het bomenareaal in de stad. Vanuit het college is de vraag gekomen om het Beleidskader houtopstanden dat dateert uit 2004 te actualiseren. Dat beleidskader is de basis voor de regels die Zoetermeer hanteert bij het verlenen (of weigeren) van kapvergunningen. Daarom is de titel van het document gewijzigd in Beleidsregels Bomen.

1.2 Leeswijzer

Deel I van de “Beleidsregels bomen” beschrijft de ontwikkelingsgeschiedenis en het beheer van de bomen in onze stad.

In deel II van de “Beleidsregels bomen” worden het beleid en de regels die Zoetermeer hanteert bij het verlenen van kapvergunningen uitgelegd.

Deel I – Beheer van bomen in Zoetermeer

1 Ontwikkelingsgeschiedenis

Tot begin jaren 60 wordt het dorp Zoetermeer gekenmerkt door een geringe groei. Bomen die vroeger vooral op en rond erven werden geplant gaan een steeds prominere rol innemen in de openbare ruimte. Oude structuren zoals de kastanjes van de Karel Doormanlaan en het Wilhelminapark stammen uit deze periode.

Heden ten dage zijn vooral in en rond het oude dorp onze oudste en monumentale bomen te vinden. In de woonstraatjes zijn hier in het verleden veelal kleinere boomsoorten aangeplant die inmiddels al geheel of gedeeltelijk zijn verwijderd en vervangen of binnenkort vervangen dienen te worden vanwege hun afgenomen vitaliteit.

Vanaf begin jaren 60 tot de jaren 80 maakt Zoetermeer een snelle groei door. In hoog tempo worden wijken gebouwd, openbare ruimte ingericht en dus ook bomen aangeplant. In deze tijd ligt de nadruk op het snel tot ontwikkeling brengen van een groene omgeving waarbij bomen een belangrijke plaats innemen. Groen zorgt immers voor een aantrekkelijke woonomgeving en bomen hebben een positief effect op het klimaat, zeker in de ontwikkelde hoogbouwgebieden. Er worden veel bomen dicht op elkaar geplant om het beoogde effect snel te bereiken, vaak snelgroeiende soorten in combinatie met langzaam groeiende soorten. Het idee hierachter was de snelgroeiende bomen tijdig te kappen om ruimte te maken voor de langzaam groeiende en meer duurzame soorten (het zogenaamde “blijver-wijker”-systeem). Inmiddels zijn 20 tot 30 jaar na aanplant de meeste wijkers verdwenen. In de wijken Seghwaert en Buytenwegh werden in deze periode oude boomstructuren zoals windsingels en boomgaardjes, opgenomen in de stedenbouwkundige plannen. Naast de voordelen van het opnemen van deze structuren in de wijken heeft het door de jaren heen ook wel problemen opgeleverd. In sommige situaties zijn ten gevolge van overmatige schaduwoverlast windsingels vervangen of geknot en zijn de boomgaardjes veelal vanwege de leeftijd of een te extensief onderhoud in verval geraakt. In deze wijken was ook nauwelijks aandacht voor boomwaardige standplaatsen, bomen werden vanwege ruimtegebrek vaak tussen parkeerplaatsen geplant met veel te weinig bovengrondse en vooral ondergrondse ruimte. In de loop der jaren zijn in een aantal buurten veel bomen uit de verharding verdwenen gelijktijdig met herbestrating en reconstructieprojecten. In andere delen van wijken zal dit proces zich nog moeten voltrekken.

Bij de ontwikkeling van het stedelijk gebied vanaf begin 80 wordt er fundamenteel anders met bomen omgegaan, wijs geworden door de ervaring in het verleden. Ondanks dat de druk op de openbare ruimte groter wordt, bijvoorbeeld ten gevolge van het toenemend autobezit, krijgen de bomen een méér boomwaardige standplaats. Er wordt veel geïnvesteerd in de standplaats, met name ondergronds. In verhouding worden minder bomen in de nieuwe wijken geplant, de onderlinge afstand wordt bijna verdubbeld ten opzichte van de plantafstanden in de jaren 70. Ook het gebruikte sortiment ondergaat in de jaren 80 veranderingen. Tegenwoordig worden bijna geen snelgroeiende soorten meer toegepast. De keuze voor kleine boompjes, zoals voorheen veelvuldig toegepast, wordt steeds minder gemaakt vanwege hoge onderhoudslast en hun gemiddelde korte levensduur. In toenemende mate wordt gekozen voor bomen die zich duurzaam kunnen ontwikkelen op de plek waar ze horen, zich thuis voelen in de stad en op de Zoetermeerse bodem. Dit zijn niet alleen inheemse soorten maar hiertoe kunnen zeker ook zogenaamde exoten worden gerekend.

In Oosterheem worden lokaal weer meer bomen in de verharding aangeplant vanwege de beoogde kwaliteit maar vooral vanwege de mogelijkheid de schaarse openbare ruimte optimaal te benutten. Dit wordt mogelijk gemaakt door gebruik te maken van heel specifiek zogenaamd “bomenzand” hetgeen een forse investering vergt maar ten goede komt aan een duurzame ontwikkeling van de boom.

2 Boombeheer in Zoetermeer

Bijna alle bomen zijn ooit aangeplant met het oogmerk langdurig een waardevolle bijdrage te leveren aan een leefbare stad, in allerlei opzichten. Daarom is het belangrijk zorgvuldig om te gaan met bomen.

Het beleid ten aanzien van het beheer van bomen is vastgelegd in de Beheervisie Openbare Ruimte 2000. Hierin is de ambitie met betrekking tot de kwaliteit van bomen vastgelegd en zijn de benodigde financiën gelabeld. De algemene doelstelling van het beleid is het duurzaam ontwikkelen en in stand houden van een bomenareaal in onze stad.

De beheervisie voor bomen kan als volgt kernachtig worden samengevat:

- Bomen verdienen in onze stad een boomwaardige standplaats waar zij zich duurzaam en gezond kunnen ontwikkelen.
- Bomen verdienen een beheer op maat waarbij een voorspoedige ontwikkeling en veiligheid voorop staan.

Stadsbeheer is verantwoordelijk voor het boombeheer: op basis van de inspectiegegevens en resultaten uit het beheersysteem wordt het (groot)onderhoudsprogramma bepaald en uitgevoerd. Het overgrote deel van de activiteiten wordt uitgevoerd als zogenaamd regulier onderhoud. Soms is het noodzakelijk te investeren in bomen, vaak vindt dit plaats in combinatie met investeringen in de (ondergrondse) infrastructuur. Projecten die hieruit voortvloeien worden opgevoerd in het Beheerplan Openbare Ruimte.

Stadsbeheer hecht groot belang aan het zorgdragen voor goede standplaats van bomen om problemen in de toekomst zoals wortelopdruk te voorkomen. De juiste boom op de juiste plek is een belangrijke leidraad bij het instandhouden van het bomenbestand.

Die leidraad wordt ook gehanteerd bij het ontwerp en de inrichting van de openbare ruimte. In 2007 worden deze en andere uitgangspunten voor het beheer van bomen opgenomen in de nieuw op te stellen Visie Openbare Ruimte (VOR) Zoetermeer en Basisinrichting Openbare Ruimte (BIOR), waarin alle inrichtingseisen voor openbare ruimte worden gebundeld, een soort handboek.

In 2007 wordt een nieuw beleidsplan aangaande bomen in Zoetermeer voorbereid. Voorliggende beleidsregels zullen daarvan een onderdeel zijn.

3 Jonge bomen, oude(re) bomen

Ons bomenareaal heeft in een korte periode een sterke uitbreiding ondergaan. Veel bomen zitten derhalve in dezelfde leeftijdsklasse. In de beginjaren is het beheer van bomen gericht op een voorspoedige ontwikkeling van de kroon en stam. Het onderhoud wordt voornamelijk uitgevoerd vanaf de grond. Het beheer van oudere bomen is complexer. Vaak moet maatwerk worden geleverd, aanvullend onderzoek worden gedaan en specialistisch onderhoud worden gepleegd met speciaal materieel (bijvoorbeeld hoogwerkers).

4 Dunningen

Daar waar bomen in het verleden te dicht op elkaar zijn geplant kan het op den duur noodzakelijk zijn een zogenaamde dunning uit te voeren. Wanneer het bomen betreft die overeenkomstig het "wijker-blijver" principe zijn aangeplant zijn het vooral wilgen en populieren die gekapt worden. De duurzamere boomsoorten als es, iep, kastanje etc. krijgen hierdoor de mogelijkheid zich beter te ontwikkelen en volledig uit te groeien. In de gebieden waar deze plantwijze is toegepast, vooral de hoogbouwgebieden van Palenstein, Driemanspolder en Meerzicht, heeft deze dunning vooral in de jaren 80 plaatsgevonden. Ook wanneer niet volgens het "wijker-blijver" principe is geplant kan er toch aanleiding zijn om na een aantal jaren het aantal bomen terug te brengen om de resterende bomen meer mogelijkheden te bieden zich te ontwikkelen.

In Seghwaert zijn langs de wijk en buurtwegen de bomen (Platanen) om de andere gekapt en dus op een dubbele afstand gezet om de lichttoetreding in de woningen te verbeteren. De bomen staan nu op een afstand waarop zij kunnen uitgroeien.

5 Verplanten

Het verplanten van bomen is in het algemeen een risicovolle onderneming. Een aantal factoren speelt een belangrijke rol. Allereerst de soort boom: lang niet iedere soort is even gemakkelijk te verplanten. Vaak zal de ontwikkeling na het verplanten van een boom jaren stil staan of zal de conditie zelfs achteruitgaan. Ten tweede is de leeftijd van de boom ten tijde van het verplanten cruciaal, naarmate de bomen ouder worden zijn zij moeilijker te verplanten.

Ook locale omstandigheden kunnen het moeilijk maken een boom te verplanten, vaak liggen in de buurt van de boom kabels en leidingen of maken wegconstructies het verplanten vrijwel onmogelijk. Een ruime voorbereidingstijd is belangrijk voor het welslagen van het verplanten, een goede voorbehandeling is uitermate belangrijk.

Er moet natuurlijk ook direct een nieuwe plek voorhanden zijn voordat tot verplanten wordt besloten. Het tijdelijke ergens in depot zetten van bomen is geen reële optie. Wanneer er in de gemeente direct geen locatie voorhanden is kunnen de bomen worden aangeboden aan een derde, bijvoorbeeld de Bomenbank. Zij hebben wellicht een locatie elders in het land in portefeuille. Wanneer dit niet het geval is kan alsnog worden besloten tot kap over te gaan. Alle factoren overziend moet een belangenafweging worden gemaakt. Technisch is bijna alles mogelijk, maar het is de vraag of de kosten van het verplanten in alle redelijkheid zijn te verantwoorden. Verstandiger kan het zijn een nieuwe jonge boom in een grotere maat aan te planten, deze zal zich vaak beter ontwikkelen dan een oude verplante boom. In de praktijk betekent het dat het verplanten van bomen incidenteel voorkomt en zeker geen regel is.

6 Informatiesysteem

Alle bomen in de stad staan geregistreerd in het beheerinformatiesysteem. De gegevens zijn zowel administratief als grafisch vastgelegd. Naast de vaste kwantiteitsgegevens zoals aantal, soort, standplaats worden ook kwalitatieve gegevens van de bomen in het beheersysteem opgeslagen. Ook een historisch verslag maakt onderdeel uit van deze gegevens.

Deel II - Beleid en regels voor kapvergunningen

1 Regels ter bescherming van de Zoetermeerse bomen

De gemeente draagt niet alleen zorg voor het beheer van de bomen, zoals hiervoor beschreven, maar stelt ook regels op om het huidige bestand aan bomen in Zoetermeer te beschermen en zoveel mogelijk in stand te houden.

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de regels die gelden voor het verlenen van een kapvergunning.

2 Waarom kapvergunningen?

Met het verlenen van kapvergunningen en het toetsen van de aanvragen heeft de gemeente Zoetermeer de mogelijkheid ongewenste kap van bomen tegen te gaan.

De gemeente krijgt bijvoorbeeld regelmatig verzoeken van bewoners om 'openbare' bomen te kappen in verband met overlast, terwijl andere bewoners die bomen juist willen behouden. Als de gemeente zelf het voornemen heeft in verband met een project of een andere ontwikkeling in de openbare ruimte bomen te kappen, hebben omwonenden op deze manier de mogelijkheid bezwaar in te dienen.

Het vergunningstelsel biedt de mogelijkheid om eerlijke beslissingen te nemen, die de Zoetermeerse bomen én bewoners beschermen tegen willekeur.

Jaarlijks worden er circa 300 kapvergunningen afgegeven, waarvan 240 voor bomen op particuliere grond, de zogenaamde 'particuliere bomen'. De overige 60 bomen waarvoor een kapvergunning wordt afgegeven zijn, 'gemeentebomen', bomen van de gemeente Zoetermeer.

Voorbeelden van redenen voor het aanvragen van een kapvergunning zijn:

1. gevaar;
2. noodzakelijke verwijdering in verband met de realisatie van een project in de openbare ruimte (aanvraag wordt gedaan door ontwikkelaar of gemeente zelf);
3. overlast door schaduw en belemmering van de daglichttoetreding;
4. andere vormen van overlast.

3 Waarom nieuwe regels en beleid?

De verordening op het bewaren van houtopstanden in de gemeente Zoetermeer 1999, ook wel aangehaald als de Bomenverordening, moet worden herzien. Het Beleidskader houtopstanden uit 2004 is het afwegingskader voor de vergunningverlening en dient eveneens te worden aangepast, zodat regels en beleid op elkaar zijn afgestemd.

Aanleiding voor de herziening zijn:

- De besparing van tijd en inspanning, die gepaard gaat met het verlenen van kapvergunningen aan particulieren voor het kappen van de particuliere bomen, terwijl weinig aangevraagde vergunningen worden geweigerd;
- De wens (van de gemeenteraad en het college) om in het kader van deregulering zo min mogelijk onnodige regels te stellen voor de bewoners in Zoetermeer.

Tegelijkertijd is zorgvuldige omvang met de Zoetermeerse bomen van groot belang en dienen de regels te voorkomen dat waardevolle bomen worden gekapt.

De strekking van de nieuwe regels en beleid komt er in het kort op neer dat:

- In geval van acuut gevaar en ziekte mag een boom worden gekapt;
- Particuliere bomen, behalve monumentale en andere beschermde bomen, zijn vrijgesteld van vergunningplicht;
- Voor gemeentebomen, monumentale en andere beschermde bomen blijft de vergunningplicht gehandhaafd.

De nieuwe regels zijn onderdeel van de APV, hoofdstuk 4 paragraaf 10.
De vergunningprocedure en de wijze waarop op een aanvraag wordt beslist, staat in het hiernavolgende beschreven.

4 De procedure van de verlening van een kapvergunning

4.0 Bij (acuut) gevaar direct vellen en achteraf vergunnen

Voorbeelden van (acuut) gevaar zijn:

- Instabiliteit ten gevolge van bliksem-, storm-, en aanrijtschade;
- Bomen met een levensbedreigende ziekten en het gevaar voor verspreiding hiervan (bijv. iepziekte) en/of bomen met een sterke verminderde vitaliteit waardoor gevaar kan ontstaan;
- Ernstige schadedreiging aan bebouwing, ondergrondse infrastructuur, verkeer etc.

Nadat de boom is gekapt dient alsnog een vergunning te worden aangevraagd en dezelfde procedure te worden doorlopen als hieronder beschreven.

4.1 Geldt de vergunningplicht?

De vergunningplicht geldt voor:

1. Bomen op gemeentegrond;
2. Monumentale bomen (van gemeente en particulieren), opgenomen in de lijst Monumentale bomen, vastgesteld door de raad in juni 2006, zoals bedoeld in artikel 4.10.1 van de APV;
3. De Lijst van beschermde bomen, zoals bedoeld in artikel 4.10.1 van de APV

Ad 1) Voor het kappen van bomen op gemeentegrond is de gemeente aanvrager. Dat kan zijn op verzoek van de gemeentelijke organisatie zelf, bijvoorbeeld omwille van een wegreconstructie of ander project in de openbare ruimte, op verzoek van een omwonende, een woningcorporatie, ontwikkelaar etc..

Ad 2) Monumentale bomen zijn in 2006 geïventariseerd en als zodanig benoemd in de Lijst Monumentale Bomen. Alle bezitters van een monumentale boom zijn daarvan bij vaststelling van de lijst in kennis gesteld. De lijst kan, wanneer nodig of gewenst, worden uitgebreid met 'nieuwe' bomen, wanneer die worden opgemerkt of aangemeld als bijzondere te beschermen boom. Bezitters van bomen die mogelijk op de lijst geplaatst worden, worden daarvan in kennis gesteld. Bovendien is er een inspraakprocedure voor de aanpassing van de lijst zoals vastgesteld door de raad.

Een vergunning voor het kappen van een monumentale boom wordt in principe niet verleend doch uitsluitend ingeval van gevaar (zie 4.0)

Ad 3) Andere beschermde bomen zijn alle (particuliere) bomen die waardevol zijn voor Zoetermeer. Voor die bomen moet altijd een vergunning worden aangevraagd. Op die manier kan worden voorkomen dat waardevolle bomen in Zoetermeer zonder goedkeuring van de gemeente en zonder inspraak voor derden worden gekapt.

Zoetermeer heeft een aantal gebieden en gebiedstypen aangewezen, waar de vergunningplicht gehandhaafd is vanwege het bijzondere belang (de ecologie in het gebied, de cultuurhistorie, de boom als beeld- en structuurdrager) van bomen in dat gebied(stype). Deze lijst van gebieden wordt in de APV aangehaald als de Lijst Beschermde bomen.

Die Lijst van beschermde bomen in Zoetermeer omvat:

1. de bomen aan de historische linten Voorweg, Vlamingstraat, Dorpsstraat, Schinkelweg, Bleiswijkseweg, Zegwaartseweg, Rokkeveenseweg en Eerste, Tweede, Derde en Vierde Stationsstraat, Boekwegkade, Roeleveenseweg;
2. het Dorp;
3. de bomen in beschermde stadsgezichten (zoals de Dorpsstraat);
4. de bomen op bedrijventerreinen.

Het beleid van de gemeente wijzigt niet door het benoemen van deze gebieden; voorheen werden vergunningen voor het kappen van bomen in deze gebieden getoetst aan dezelfde weigeringsgronden (zie 4.4) welke nu zijn vastgelegd in de APV.

4.2 Aanvrager bevoegd?

De aanvrager is degene op wiens perceel de boom staat, de eigenaar. Een huurder van de grond kan alleen een vergunning aanvragen als de eigenaar mede ondertekent.

Als de aanvrager niet bevoegd is, wordt de aanvrager/aanvraag niet ontvankelijk verklaard (in de praktijk wordt dit signaal meestal al vóór de aanvraag afgegeven bij vooroverleg en dergelijke, zodat niet-ontvankelijk verklaring bijna nooit voorkomt).

4.3 De motivatie van de aanvraag en vaststellen van eventuele overlast

Algemeen uitgangspunt is dat vergunningplichtige bomen niet worden gekapt, zonder dat daarvoor een reden wordt aangegeven. Het is de plicht van de aanvrager van een kapvergunning om bij de aanvraag een duidelijke motivering te geven. Hierin moet worden aangegeven waarom de bomen (houtopstanden) moeten worden gekapt, of er alternatieven overwogen zijn waarbij de bomen behouden kunnen blijven, of verplanten dan wel herplant een optie is etc.

Bovendien moet de aanvrager op grond van de Flora- en Faunawet (april 2002) aantonen dat er geen beschermde natuurwaarden worden aangetast door het kappen van de boom/bomen (zie 4.5).

Het is dus de plicht van de aanvrager (de veroorzaker) dit onderzoek uit te voeren en hiervan verslag te doen bij de aanvraag. In de regel is het zo dat alleen de eigenaar van de grond (waar een te kappen boom op staat) gerechtigd is een kapvergunning aan te vragen.

Indien de aanvraag niet of onvoldoende is gemotiveerd, wordt de aanvrager gevraagd binnen een bepaalde termijn een aanvulling te doen op de aanvraag (o.g.v. art.4.5 Awb)

Overlast als motivatie

Regelmatig vragen bewoners aan de gemeente of een gemeenteboom gekapt kan worden vanwege de overlast die zij ondervinden van die boom.

De gemeente beoordeelt in dat geval allereerst of het kappen in principe mogelijk is door te bepalen of er sprake zou zijn van een weigeringsgrond (zie 4.4) in geval er voor die gemeenteboom een aanvraag zou worden ingediend (dat moet de gemeente zelf doen, want zij is in dit geval de eigenaar van de boom die overlast veroorzaakt).

Als er geen sprake is van een weigeringsgrond, beoordeelt de gemeente Zoetermeer of er sprake is van overlast.

Een veel voorkomende reden voor het verzoek om een gemeenteboom te kappen, is schaduwoverlast. Voor het beoordelen van (de ernst van) schaduwoverlast hanteert de gemeente Zoetermeer zogenaamde 'schaduwdiagrammen'.

Zoetermeer erkent niet als overlast waarvoor een boom mag worden gekapt:

- overlast van in de boom levende luizen, vogels en in beginsel ook niet bij overlast ten gevolge van rupsen.
- het vrijkomen van harsen enz.
- overlast van veel bladval, bloemblaadjes, vruchten enz.
- lichte takval bij boomsoorten waarvoor dit gewoon is (wilg, populier)
- opdrukken van verharding door wortels (binnen de in de beheervisie vastgelegde norm).

Samengevat: Omwille van besparing van besteding van tijd en menskracht welke met een onderzoek naar overlast is gemoeid, voert de gemeente Zoetermeer een dergelijk onderzoek slechts uit ingeval er geen weigeringsgronden zijn.

Zijn er geen weigeringsgronden én is er inderdaad sprake van overlast, dan vraagt de gemeente Zoetermeer een kapvergunning aan voor het kappen van een gemeenteboom óf verleent zij de kapvergunning voor het kappen van een particuliere boom.

4.4 Weigeringsgronden

Een kapvergunning kan worden geweigerd op de volgende gronden:

1. de boom is een monumentale boom (zie artikel 4.10.1 APV)
2. de boom is beeld- en/of structuurbepalend;
3. de boom is van milieutechnische waarde;
4. de boom is van ecologische waarde;
5. de boom is van dendrologische waarde;
6. de boom is van cultuurhistorische waarde.

Ad 1) zie 4.3 ad 2)

Ad 2) De boom is beeld- en/of structuurbepalend

Bomen kunnen van bijzondere betekenis zijn in de ruimte waar zijn staan of op zichzelf een bijzondere waarde hebben die bescherming behoeft.

In de gebouwde en stenen omgeving zijn bomen vaak de groene tegenhanger en bepalen zij in hoge mate de sfeer en het karakter van de stedelijke ruimte op de plek waar zijn staan. Die bomen worden bestempeld als beeldbepalend. Structuurbepalend zijn bomen daar waar zij bijdragen aan de stedenbouwkundige indeling en structuur, zoals laanbeplanting in de wegenstructuur. Vaak ondersteunen en versterken boomstructuren (stede)bouwkundige ruimten zoals wegen en pleinen.

In het Zoetermeers bomenbeleid wordt als beeld – en structuurbepalend beschouwd:

- bomen van betekenis voor stad of landschap. Ze zijn structurerend en ordenend in de openbare ruimte en dragen in hoge mate bij aan de herkenbaarheid van wegen, wijken en buurten en aan de leefbaarheid en sfeer van het openbaar gebied.
- bomen die zijn aangeplant in een structuur bijvoorbeeld als een rij of blok en op deze wijze bijdragen aan een samenhangende boomstructuur;
- soms solitair geplante bomen die door hun verschijning bepalend zijn voor de sfeer en het karakter van de plek.

Ad 3) de boom is van ecologische waarde

De boom kan grote ecologische betekenis hebben vanwege het belang in het plaatselijke ecosysteem. Als in een boom bijvoorbeeld vleermuizen gevestigd zijn is het gelet op de Flora- en faunawet niet toegestaan dergelijke bomen te kappen (zie 5).

Ad 4) de boom is van milieutechnische waarde

Bomen dragen in belangrijke mate bij aan een aantrekkelijk milieu in het stedelijk gebied. Zij zwakken temperatuur schommelingen af, zorgen voor beschutting en filteren stofdeeltjes uit de lucht. Ze spelen ook een rol bij de nivellering van luchtverplaatsing en breken van wind rond gebouwen.

Ad 5) de boom is van dendrologische waarde;

Een boom kan van dendrologische betekenis zijn door het soort en variëteit in combinatie met leeftijd, grootte en zeldzaamheid.

Ad 6) de boom is van cultuurhistorische waarde.

Een boom kan een belangrijke cultuurhistorische betekenis hebben. Een goed voorbeeld hiervan is een boom op het erf van een oude boerderij.

4.5 De vergunning (of weigering): een B&W besluit

Aan de vergunning kunnen bepaalde voorwaarden worden verbonden die bijvoorbeeld betreffen:

- het voorkomen van aantasten van beschermde natuurwaarden zoals bijvoorbeeld broedende vogels en vleermuizen. In de vergunning wordt de gebruiker van die vergunning erop gewezen dat hij/zij bijvoorbeeld rekening moet houden met broedende vogels;
- de herplantplicht. Daar waar herplant vanwege gebrek aan ruimte of om andere redenen niet mogelijk is, kan financiële compensatie worden verlangd, zodat elders een boom of een aantal bomen kan worden herplant;
- In het kader een bouwproject, waarvoor ook een bouwvergunning moet worden aangevraagd, wordt aan de kapvergunning de voorwaarde verbonden, dat niet eerder mag worden gekapt dan nadat de bouwvergunning is verleend.

In alle gevallen geldt dat degene die de vergunning heeft gekregen, 6 weken moet wachten met kappen, omdat derden een voorlopige voorziening kunnen aanvragen bij de rechter, waardoor de vergunning nog niet definitief is. Ingeval die derde gelijk zou krijgen van de rechter, mag het niet zo zijn dat de aanvrager de boom al heeft gekapt, zonder de uitspraak van rechter af te wachten. De gemeente Zoetermeer vermeldt de wachttijd op de vergunning. Het besluit van B&W om te weigeren of te verlenen is een besluit waartegen bezwaar kan worden ingediend door de aanvrager en belanghebbenden.

5. De Flora- en Faunawet 2002

Op grond van de Flora- en Faunawet is degene die voornemens is een boom te kappen verplicht aannemelijk aan te tonen dat hij/zij daarmee geen schade berokkent aan beschermde natuurwaarden, zoals (broedende) vogels in de boom of vleermuizen (zorgplicht artikel 2 Flora – en Faunawet).

De gemeente wijst de aanvrager op deze verplichting op het aanvraagformulier.

BIJLAGE

Vergunningprocedure kapvergunning

Dd 23 april 2007

U wilt een boom kappen?

Er kunnen zich drie situaties voordoen:

- A. de boom is van u;
- B. de boom is van de gemeente;
- C. de boom is van een ander, bijvoorbeeld uw buurman of de woningcorporatie.

Hieronder staan de procedures beschreven voor deze drie situaties.

In alle gevallen - dus ook voor vergunningsvrije bomen - geldt op grond van de Flora- en Faunawet dat degene die voornemens is een boom te kappen verplicht is aan te tonen dat hij/zij daarmee geen schade veroorzaakt aan beschermde planten en dieren.

A. De boom is van u

1. Alleen voor monumentale of beschermde bomen is een kapvergunning nodig. Overige bomen mogen worden gekapt zonder vergunning;
2. monumentale bomen staan met foto, adres en kadastrale gegevens in de Lijst van monumentale bomen. De gemeente kan u vertellen of de boom die u wilt kappen, op die lijst voorkomt;
3. beschermde bomen zijn alle bomen:
 - op de bedrijventerreinen in Zoetermeer;
 - in het Dorp;
 - aan de historische linten: o.a. Voorweg, Vlamingstraat, Bleiswijkseweg, Zegwaardseweg, Rokkeveenseweg, Stationsstraat, Broekwegkade; Roeleveenseweg
 - bomen in de beschermde stadsgezichten zoals o.a. de koepeltjesbuurt in Meerzicht en de Meerpolder
4. het aanvraagformulier kunt u aanvragen bij de gemeente Zoetermeer of downloaden van de website;
5. u moet in de aanvraag duidelijk aangeven waarom u de boom wilt (laten) kappen;
6. de gemeente beoordeelt de aanvraag binnen 8 weken nadat u de aanvraag heeft ingediend;
7. u betaalt leges ingeval de vergunning wordt verleend;
8. indien de vergunning wordt verleend, kan u pas gebruik maken van de vergunning nadat de bezwaretermijn (6 weken) is verstreken;
9. indien de vergunning wordt geweigerd, kunt u tegen die weigering bezwaar maken.
10. de gemeente kan eventueel voorschriften verbinden aan de vergunning, die u dient na te leven. Zo kan er een periode worden aangegeven waarin u de boom niet mag kappen in verband met het broeden van vogels.

B. De boom is van de gemeente

1. U dient bij de gemeente een verzoek in voor het kappen van een boom (speciaal formulier);
2. de gemeente beoordeelt of dat kan en bericht u daarover binnen 8 weken;
3. de gemeente beoordeelt of de reden voor het verzoek gegrond /terecht is;
4. acht de gemeente de reden voor het verzoek niet terecht of niet gegrond, dan zal zij de boom niet kappen en/of geen vergunning aanvragen. U krijgt daarvan bericht;
5. is het verzoek wel gegrond/terecht, dan vraagt de gemeente een vergunning aan. De aanvraag komt in de krant en u krijgt bericht;

6. Indien er geen bezwaren worden ingediend, verleent de gemeente de vergunning aan zichzelf en zal de boom ten slotte kappen.
- C. De boom is van een ander (niet van uzelf of van de gemeente)
1. alleen de bezitter van een boom kan een aanvraag voor een kapvergunning indienen;
 2. de eigenaar van de grond waarop de boom staat is eigenaar van de boom;
 3. u dient daarom de bezitter van de boom te benaderen met het verzoek of deze de boom wil kappen;
 4. wil de bezitter de boom kappen, dan moet hij/zij nagaan of de boom beschermd of monumentaal is. Is dat het geval dan dient hij/zij een vergunning voor het kappen van de boom aan te vragen;
 5. is de boom niet beschermd noch monumentaal, dan mag de boom worden gekapt;
 6. indien de bezitter van de boom de boom niet wil (laten) kappen, dan kunt u naar de burgerlijk rechter gaan met het verzoek uw buurman te dwingen de boom te kappen. De gemeente blijft hierbuiten want zij is niet de eigenaar van de boom, wel is bij de wijkposten de folder "Bomen bij de erfgrens" beschikbaar, waarin aangegeven is welke regels er gelden.

BIJLAGE

Vergunningprocedure kapvergunningen

Bij (acuut) gevaar direct vellen en achteraf vergunning aanvragen indien vergunningplicht van toepassing is

Tijdsduur:

Week 1

Week 8

